

Afschaffing van de VAR, hoe nu verder?

2 september 2016 - De Belastingdienst heeft van de afgehandelde modelovereenkomsten voor zelfstandigen, de vervanger van de Verklaring arbeidsrelatie (VAR), bijna de helft afgekeurd.
Bron: Nu.nl

Vanaf 1 mei 2016 is de VAR-verklaring afgeschaft. Vanaf dat moment dient een opdrachtgever met zijn opdrachtnemer – de zzp'er - na te gaan of er sprake is van een dienstverband tussen hen beide of niet. Indien er sprake is van een dienstverband dient de opdrachtgever loonheffing af te dragen aan de belastingdienst, bij het ontbreken van een dienstverband hoeft dit niet. Dit lijkt kort maar krachtig, of toch langdradig en omslachtig?

Wat is er veranderd?

Voorheen was het simpel: indien een zzp'er een VAR-verklaring beschikte hoefde er geen loonheffing te worden afgedragen door de opdrachtgever. Wanneer een zzp'er een VAR-verklaring kon overleggen, was de opdrachtgever gevrijwaard. Hierdoor gingen opdrachtgevers vrijwel alleen maar in zee met een zzp'er met een VAR-verklaring. De zzp'er had er derhalve belang bij dat hij een VAR-verklaring had. Nu is het zo dat voorafgaande aan de samenwerking moet worden vastgesteld of er sprake is van een dienstverband. Indien er geen loonheffing wordt afgedragen maar er wel sprake is van een dienstverband klopt de belastingdienst voor de misgelopen loonheffing (achteraf) niet aan bij de ZZP'er, maar bij de opdrachtgever. De opdrachtgever krijgt in zo'n geval een naheffingsaanslag voor de niet afgedragen loonbelasting en mogelijk tevens een boete. De zzp'er loopt het risico dat de voordelen die hij heeft genoten als zelfstandige (bijvoorbeeld de zelfstandigenaftrek) teniet worden gedaan. Hierdoor heeft vanaf heden zowel de zzp'er als de opdrachtgever er belang bij om duidelijkheid te hebben over de vraag of de arbeidsrelatie al dan niet een verhouding in dienstbetrekking betreft.

Wanneer is er sprake van een dienstbetrekking?

De belastingdienst oordeelt aan de hand van drie kenmerken of er sprake is van een dienstverband:

1. Persoonlijke arbeid
Er is sprake van een dienstverband indien de zzp'er verplicht is om zelf de werkzaamheden uit te voeren, dan wel hij slechts een vervanger mag inschakelen met instemming van de opdrachtgever.
2. Loon
De opdrachtgever is verplicht om de zzp'er loon te betalen.
3. Gezag
Er dient een gezagsverhouding te bestaan tussen de opdrachtgever en de zzp'er. Dit houdt in dat de opdrachtgever bindende aanwijzingen kan geven over hoe het werk moet worden uitgevoerd.

Indien voldaan is aan alledrie de bovengenoemde kenmerken, is de belastingdienst van mening dat sprake is van een dienstverband en moet de opdrachtgever loonheffing afdragen. Indien één van de drie kenmerken ontbreekt is er geen sprake van een dienstverband.

Hoe voorkom je dat er loonheffing moet worden afgedragen?

Om te voorkomen dat er loonheffing betaald moet worden moet voorafgaande aan de samenwerking met de zzp'er duidelijk zijn dat niet is voldaan aan de bovengenoemde kenmerken. Zekerheidshalve heeft het aanbeveling om een modelovereenkomst aan te gaan. De belastingdienst heeft op haar website verschillende modelovereenkomsten geplaatst. Deze modelovereenkomsten zijn zo opgesteld dat indien één van de drie bovengenoemde kenmerken ontbreekt er geen sprake is van een dienstverband. Indien de partijen voorafgaande aan de samenwerking een dergelijke overeenkomst hebben gesloten en hier ook **feitelijk naar handelen**, hoeft er geen loonbelasting te worden afgedragen.

Het probleem met de modelovereenkomsten is dat deze niet (altijd) in zijn geheel van toepassing zijn op uw arbeidsverhouding. Daarom is het tevens mogelijk om zelf een modelovereenkomst op te stellen. Deze modelovereenkomst kan ter beoordeling worden voorgelegd aan de belastingdienst. Zoals blijkt uit het aangehaalde artikel van Nu.nl wordt een modelovereenkomst door de belastingdienst al snel afgekeurd. Hulp is dan ook geen overbodige luxe.

Tips:

- Bepaal voor uzelf welk(e) van de drie kenmerken u in de overeenkomst wenst uit te sluiten;
- Let op de geel gemarkeerde passages in de modelovereenkomsten die de belastingdienst heeft opgesteld. Deze passages bevatten de doorslaggevende aanknopingspunten.
- Voorkom tegenstrijdigheden in de overeenkomst, bijvoorbeeld: *'Er is geen sprake van een gezagsverhouding, maar opdrachtnemer moet wel elke dag van 8.00 tot 17.00 op de bouwplaats aanwezig zijn.'*
- Zorg dat u feitelijk naar de overeenkomst handelt.
- Boers Advocaten kan u helpen bij het opstellen van een modelovereenkomst waarbij de arbeidsverhouding door de belastingdienst niet wordt gekwalificeerd als dienstverband!

Wat te doen tot 1 mei 2017?

De belastingdienst heeft ondernemers tot 1 mei 2017 de tijd gegeven om de arbeidsverhoudingen op orde te krijgen. Een soort overgangsjaar. Vanaf 1 mei 2017 dient u de zaken op orde te hebben. Tot die tijd is het van belang dat u laat zien dat u – samen met de zzp'ers – op zoek bent naar de juiste werkwijze. Hiervoor is van belang dat u nu al modelovereenkomsten opstelt samen met de zzp'er. Het heeft aanbeveling de modelovereenkomsten vroegtijdig ter beoordeling bij de belastingdienst in te dienen. Hierdoor voorkomt u dat de arbeidsverhouding toch als dienstverband wordt gekwalificeerd en u als opdrachtgever alsnog loonbelasting dient te betalen.

ZZP'er met B.V.?

Wat nu wanneer de overeenkomst tot opdracht niet wordt gesloten met de zzp'er, maar met de B.V. waarvan de zzp'er 100% aandeelhouder is? Vaststaat dat een arbeidsrelatie niet kan worden aangegaan met een rechtspersoon. In beginsel is er dan ook geen dienstverband. Echter kan de belastingdienst de arbeidsrelatie kwalificeren als een fictief dienstverband. Wanneer je als zzp'er via je B.V. werkzaamheden verricht is het van belang dat in de overeenkomst van opdracht tussen de B.V. en de opdrachtgever één van de drie kenmerken ontbreekt, zodat de arbeidsrelatie niet als dienstverband kan worden gekwalificeerd.

ZZP'er met personeel?

Wat nu als je als zzp'er één werknemer in dienst neemt? Op dat moment ben je niet meer 'zonder personeel'. De belastingdienst gebruikt de term zzp'er, maar in feite gaat het om alle zelfstandige die feitelijk niet veel verschillen van de reguliere werknemer. Ook wanneer er sprake is van een zelfstandige met personeel die zich laat inhuren door een ander bedrijf kan het voorkomen dat de belastingdienst de arbeidsverhouding kwalificeert als een fictief dienstverband en er toch loonheffing moet worden betaald.

Conclusie

Er is weer veel gewijzigd in zzp'er-land. Het verdient aanbeveling om voor 1 mei 2017 een behoorlijke modelovereenkomst op te stellen die voldoet aan de normen die de belastingdienst stelt teneinde te voorkomen dat de arbeidsrelatie als dienstbetrekking wordt gekwalificeerd. De belastingdienst neemt vooralsnog het standpunt in dat zij tot 1 mei 2017 niet handhavend zullen optreden.

Boers advocaten helpt u graag verder!

- Mr. M.C. Evertse

De auteur heeft grote zorgvuldigheid betracht in het weergeven van delen uit het geldende recht. Evenwel is noch de auteur noch Boers Advocaten aansprakelijk voor schade van welke aard ook indien gebaseerd op onjuiste en/of onvolledige informatie uit deze publicatie. Deze uitgave althans delen daarvan mag uitsluitend worden verveelvoudigd met volledige vermelding van de naam van de auteur. Copyright © 2016

Vaarwel VAR en welkom Wet DBA!

